

T.C.
ANKARA
10. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2016/3104
KARAR NO : 2018/227

Tarih : 02.03.2018
Sayı : 1797
SDP : 640

DAVACI : Göлтаş Gölle Bölgesi Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş
VEKİLİ : Av. Bahadır Balkı
Francalacı Sk. No:28 Arnavutköy Beşiktaş/İSTANBUL

DAVALI : Rekabet Kurumu Başkanlığı
VEKİLİ : Av. Hüseyin Coşgun
Rekabet Kurumu Üniversiteler Mah. 1597. Cad. No:9 Bilkent
Çankaya/ANKARA

DAVANIN ÖZETİ : Davacı şirket tarafından; uyumlu eylem halinde bölge paylaşmak ve fiyatları arttırmak suretiyle 4054 sayılı Kanunun 4. maddesini ihlal ettiğinden bahisle aynı Kanunun 16. maddesinin 3. fıkrası uyarınca 14.532.699,42 TL idari para cezası ile tecziye edilmesine ilişkin 14.1.2016 tarih ve 16-02/44-14 sayılı Rekabet Kurulu kararının; rakip şirketlerle uyumlu eylem içinde hareket etmedikleri, verilen para cezasının eksik incelemeye dayandığı ve davalı idare tarafından ispat yükünün yerine getirilmediği, fiyat paralelliğinin rasyonel ve ekonomik gerekçelere dayandığı, taraflarınca bölge paylaşımı bulunmadığı, davalı idare tarafından fiyat, maliyet ve talebe ilişkin değerlendirmelerin doğru olmadığı, dava konusu kararda rekabet hukuku ihlalinin nasıl yapıldığına ilişkin ekonomik analize yer verilmediği, eylemlerinin kartel olarak nitelendirilmesinin hukuka mümkün olmadığı, temel para cezasının yanlış hesaplandığı, tekerrür hükümlerinin hukuka yakırı şekilde uygulandığı, para cezası verilirken hafifletici unsurların dikkate alınmadığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Ocak/Mart 2013 - Ekim/Aralık 2014 döneminde Ege Bölgesindeki çimento fiyatlarındaki artışın bir önceki ve bir sonraki döneme göre çok fazla olduğu, bu artışın maliyet ya da talep artışı gibi rasyonel ve makul gerekçelerle açıklamanın mümkün olmadığı, bunun yanında yine bu dönemde Ege Bölgesinde faaliyet gösteren çimento üreticilerinin kurulu oldukları il ve yakınlarına yaptıkları satışlarda artış yaşandığı, dolayısıyla bahsi geçen şirketlerin Ocak/Mart 2013 - Ekim/Aralık 2014 döneminde ortaya koydukları davranışların ve pazarın performans verilerinin rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalara benzerlik gösterdiği, normal koşullar altında pazarda bulunması gereken koşullara uymayan rekabet koşullarının ortaya çıktığı ve netice itibarıyla bahsi geçen şirketlerin uyumlu eylem halinde bölge paylaşmak ve fiyatları arttırmak suretiyle 4054 sayılı Kanunun 4. maddesini ihlal ettikleri sonucuna varılarak aynı Kanun uyarınca bahsi geçen şirketlerden biri olan davacı şirkete verilen para cezasında hukuka aykırılık bulunmadığından davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 10. İdare Mahkemesi'nce, duruşma günü olarak belirlenen 5.7.2017 gün ve saat 10.40'da davacı vekili Av. Bahadır Balkı ile davalı vekili Av. Hüseyin Coşgun'un geldiği görülerek taraflara usulüne uygun söz verilip dinlendikten sonra işin gereği görüldü:

Dava; davacı şirket tarafından, uyumlu eylem halinde bölge paylaşmak ve fiyatları arttırmak suretiyle 4054 sayılı Kanunun 4. maddesini ihlal ettiğinden bahisle aynı Kanunun 16. maddesinin 3. fıkrası uyarınca 14.532.699,42 TL idari para cezası ile tecziye edilmesine ilişkin 14.1.2016 tarih ve 16-02/44-14 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar" başlıklı 4. maddesinde;

"Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

T.C.

ANKARA

10. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/3104

KARAR NO : 2018/227

Bu haller, özellikle şunlardır:

- a) *Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi un-surlar ile hertürlü alım yahut satım şartlarının tesbit edilmesi,*
- b) *Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya un-surlarının paylaşılması ya da kontrolü,*
- c) *Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında be-lirlenmesi,*
- d) *Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,*
- e) *Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durum-daki kişilere farklı şartların uygulanması,*
- f) *Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi,*

Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder.

Ekonomik ve rasyonel gerçeklere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir." hükümleri öngörülmüştür.

Aynı Kanununun 40 ila 55. maddeleri arasında; yasaklanan faaliyetler ve hukuki işlemler hakkında başvuru üzerine veya resen başlatılacak inceleme, araştırma ve soruşturmalarda uyulması gereken esas ve usuller belirlenmiş olup, 5728 sayılı Kanunla yeniden düzenlenen "İdarî Para Cezası" başlıklı 16. maddesinin 3. ve devamı fıkralarında;

"Bu Kanunun 4, 6 ve 7 nci maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verilir.

Teşebbüs veya teşebbüs birliklerine üçüncü fıkrada belirtilen idarî para cezaları verilmesi halinde, ihlalde belirleyici etkisi saptanan teşebbüs veya teşebbüs birliği yöneticilerine ya da çalışanlarına teşebbüs veya teşebbüs birliğine verilen cezanın yüzde beşine kadar idarî para cezası verilir.

Kurul, üçüncü fıkraya göre idarî para cezasına karar verirken, 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesinin ikinci fıkrası bağlamında, ihlalin tekerrürü, süresi, teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlalin gerçekleşmesindeki belirleyici etkisi, verilen taahhütlere uyup uymaması, incelemeye yardımcı olup olmaması, gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususları dikkate alır.

Kanuna aykırılığın ortaya çıkarılması amacıyla Kurumla aktif işbirliği yapan teşebbüs ya da teşebbüs birlikleri veya bunların yöneticileri ve çalışanlarına, işbirliğinin niteliği, etkinliği ve zamanlaması dikkate alınarak ve gerekçesi açık bir şekilde gösterilmek suretiyle üçüncü ve dördüncü fıkralarda belirtilen cezalar verilmeyebilir veya bu fıkralara göre verilecek cezalarda indirim yapılabilir.

Bu maddeye göre verilecek idarî para cezalarının tespitinde dikkate alınan hususlar, işbirliği halinde para cezasından bağışıklık veya indirim şartları, işbirliğine ilişkin usul ve esaslar Kurulca çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir." düzenlemesine yer verilmiştir.

T.C.

ANKARA

10. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/3104

KARAR NO : 2018/227

Dosyanın incelenmesinden; Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Manisa Valiliği, Alanya Ticaret ve Sanayi Odası ile isimleri gizli tutulan 7 başvuruçunun Ege Bölgesinde faaliyet gösteren çimento üreticilerinin 4054 sayılı Kanuna aykırı eylemlerde buldukları yönündeki şikayetleri üzerine, davalı idare tarafından konuyla ilgili 10.4.2014 tarihli İlk İnceleme Raporunun hazırlandığı ve bu raporun değerlendirilmesi üzerine 16.4.2014 tarihli Rekabet Kurulu kararıyla ön araştırma yapılmasına karar verildiği, hazırlanan 27.6.2014 tarihli ön araştırma raporuna istinaden de 12.6.2014 tarihli Kurul toplantısında Ege Bölgesinde faaliyet gösteren çimento üreticilerinin 4054 sayılı Kanununun 4. Maddesini ihlal edip etmediklerinin tespiti için AS Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş., Batıçim Batı Anadolu Çimento Sanayi A.Ş., Batisöke Söke Çimento Sanayi T.A.Ş., Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş., Denizli Çimento Sanayi Ticaret A.Ş. ile Göltaş Göller Bölgesi Çimento Bölgesi Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. hakkında soruşturma açılmasına karar verildiği, soruşturma kapsamında adı geçen şirketlerin öncelikle birinci yazılı savunmalarının ve hazırlanan 12.6.2015 tarihli Soruşturma Raporu ve ekleri taraflara tebliğ edilerek ikinci yazılı savunmalarının alındığı, adı geçen şirketlerin sözlü savunma istemeleri üzerine 5.1.2016 tarihinde sözlü savunma toplantısının yapıldığı, 14.1.2016 tarihinde yapılan Rekabet Kurulu toplantısında adı geçen şirketlerin uyumlu eylem halinde bölge paylaşmak ve fiyatları arttırmak suretiyle 4054 sayılı Kanunun 4. Maddesini ihlal ettiklerine karar verilmesi ve aynı Kanununun 16. Maddesinin 3. Fıkrası uyarınca adı geçen şirketler ile davacı şirketin idari para cezası ile tecziye edilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Dava konusu işleme esas alınan Soruşturma Raporu ve ekleri incelendiğinde; Burdur, İzmir, Aydın, Denizli ve Isparta illerinde çimento tesisleri kurulu olan bahsi geçen şirketlerin çıkar ilişkilerinin kısmen veya tamamen kesiştiği alanlar dikkate alınarak soruşturmaya konu coğrafi pazarın Burdur, Manisa, Uşak, Muğla, İzmir, Aydın, Denizli ve Isparta illerini kapsayacak şekilde tespit edildiği, ürün pazarının ise "gri çimento pazarı" olarak belirlendiği, soruşturma kapsamında adı geçen şirketlerin genel merkezleri ve çimento fabrikaları ile bu şirketlerin bir araya gelerek bilgi paylaşımı ve toplantı yaptıkları Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliğinde incelemeler yapıldığı, bu kapsamda şirketlerin kurum içi ve dışı yazışmaları, sunumları, toplantı tutanakları ve raporları gibi birçok bilgi ve belgenin inceleme altına alındığı, Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri ile inşaat sektörünün çeşitli kademelerinde yer alan sektör temsilcileri ve oyuncularını ile görüşmeler yapıldığı, dökme çimento satışlarının fiyat, maliyet ve talep bazında analizinin yapıldığı, şirketlerin il bazındaki pazar paylarının incelendiği, çimento ihracatına ilişkin verilerin değerlendirildiği ve bunların sonucunda soruşturma raporunun 3 döneme ilişkin olarak hazırlandığı, 1. dönemin iddialara konu eylemlerin öncesini gösteren Ocak-Mart 2013 öncesi olduğu, 2. dönemin iddiaya konu eylemlerin gerçekleştiği Ocak-Mart 2013 - Ekim-Aralık 2014 dönemini kapsadığı ve 3. dönemin de Ekim-Aralık 2014 sonrasına ilişkin olduğu, 1. dönemde ihracat piyasalarında artan rekabet ortamında Türk üreticilerin paylarının düştüğü ve bu pazarlara yapılan satışların olumsuz etkilendiği, iç piyasada arz fazlasının olduğu ve rekabetçi bir pazarın mevcut olduğu, iddiaya konu eylemlerin gerçekleştiği 2. dönemde ise pazardaki rekabet koşullarının normal olmayan bir şekilde biçimlendiği ve yüksek düzeyde fiyat artışlarının gerçekleştiği, 3. dönemde ise fiyat seviyelerinde yatay bir seyrin hatta gerilemenin yaşandığı dönem olduğu tespitinin yapıldığı görülmektedir.

Soruşturmada, davalı idare tarafından 18.12.2013 ve 12.2.2014 tarihlerinde Çimento, Cam, Seramik ve Toprak Ürünleri İhracatçı Birliği bünyesinde ve İstanbul Dış Ticaret Kompleksi ev sahipliğinde gerçekleşen toplantılara ilişkin tutanakların incelenmesi neticesinde, söz konusu toplantıda toplantıya katılan AS Çimento, Batıçim, Çimentaş, Göltaş ve Denizli Çimento temsilcilerinin sarfettiği ifadelerinin analiz edilmesi suretiyle, adı geçen şirketler arasında stok miktarlarının paylaşıldığı, klinker stoğunun farklı pazarlara satılarak eritmeye çalışıldığı, geleceğe yönelik satış stratejileri hakkında bilgi verildiği ve değişken maliyet gibi kritik bir işletme verisinin dile getirildiğinin anlaşıldığı, böylece şirketlerin birbirlerinin pazar

T.C.

ANKARA

10. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/3104

KARAR NO : 2018/227

davranışlarını etkileyebilecek nitelikte bir ilişki kurmuş oldukları ve gelecekteki davranışlarına ilişkin belirsizlikleri azalttıkları değerlendirilmiştir.

Bunun yanında; soruşturma kapsamında, uyumlu eylem halinde bölge paylaşıldığı ve fiyatların artırıldığı tespiti yapılan döneme ilişkin belirlenen coğrafi pazardaki CEM I 42,5 türü dökme çimento (pazardaki payı %67) satışlarının analizi yapılmış, analiz neticesinde, satış fiyatlarının 2009 yılından Ocak 2013 tarihine kadar küçük düzeyde dalgalanmalarla 60-100 TL bandında hareket ettiği, Ocak 2013 tarihinden itibaren ise yukarı yönlü önemli bir artış trendi yakaladığı ve bu trendin Ekim 2014'e kadar devam ettiği, bu dönem sonunda şirketlerin ağırlıklı ortalama çimento maliyetleri % 16 artarak 90 TL düzeyine ulaşmış iken Ocak 2013'te 85 TL olan çimento fiyatının % 83 artışla 156 TL düzeyine yükseldiği, Ekim 2014'ten sonra ise fiyatların aşağı doğru bir seyir izlediği, çimento fiyatlarının yukarı yönlü seyir izlediği Ocak 2013-Ekim 2014 arası dönemde soruşturmaya konu şirketlerin üretim maliyetlerinde fiyattaki yükselişi açıklayabilecek bir değişimin tespit edilemediği, üretim maliyetlerinde yaklaşık % 10-20 bandında bir artış gerçekleştiği, bu dönemde fiyat-maliyet arasındaki makasın hızla açıldığı, aynı dönemdeki çimentoya yönelik talep artışının da istikrarlı bir seyir izlemediği, Ocak-Mart 2013 döneminde 8-10 TL olan karlılığın Ocak 2013'ten Ekim 2014'e kadar % 712 oranında arttığı tespit edilmiş, CEM I 42,5 türü dökme çimentodan sonra pazardaki 2. en fazla pay sahibi olan CEM II 42,5 türü dökme çimento satışlarının analizinde de benzer sonuçlara ulaşılmıştır:

Ayrıca, soruşturma kapsamında pazar paylaşımı iddialarına yönelik olarak da inceleme yapılmış, dökme çimentonun niteliğinden kaynaklı olarak üretildiği tesis baz alınarak belirli bir coğrafi bölgeye pazarlamasının yapılabildiği, müşterilerini çoğunlukla yerleşik hazır beton üreticilerinin oluşturduğu, yükte ağır pahada hafif niteliği çimentonun tedarikinde önemli nakliye bedellerinin oluşmasına neden olduğu ve tedarik edecek teşebbüslerin belirli bir mesafe hesaplaması yapmalarını gerekli kıldığı, fakat uyumsuzluğu konu coğrafi pazar bakımından Burdur, İzmir, Aydın, Denizli ve Isparta illerinde kurulu fabrikaların birbirlerine yakın olduğu, incelemeye konu iller arası ortalama mesafenin 100-300 km bandında yoğunlaştığı, genel ortalama seviyesinin 213,49 km olduğu, dökme çimentonun nakliyesinin makul şartlar altında 200-250 km mesafeye yapılabildiği ve bu seviyenin fiyat rekabet koşulları göz önünde bulundurulduğunda 300-350 km seviyelerine çıkabildiği, sonuç olarak incelemeye konu illerin makul rekabetçi mesafeler dahilinde olduğu ve bu iller arasında uygun koşulların sağlanması durumunda etkin bir rekabetin söz konusu olabileceği tespiti yapılarak, fiyatların artış gösterdiği Ocak/Mart 2013 - Ekim/Aralık 2014 döneminde il bazında şirketlerin pazar payları üzerinde yapılan analiz sonucunda, şirketlerin kurulu oldukları il ve yakınlarına yaptıkları satışlarda artış yaşandığı, ihlal iddiasına konu dönem sonrasında ise çok oyunculu bir pazar yapısına geçiş olduğu saptaması yapılmıştır.

Soruşturma kapsamında yapılan bu analiz ve değerlendirmeler neticesinde; Ocak/Mart 2013 - Ekim/Aralık 2014 döneminde çimento fiyatlarındaki artışın bir önceki ve bir sonraki döneme göre çok fazla olduğu, bu artışın maliyet ya da talep artışı gibi rasyonel ve makul gerekçelerle açıklamanın mümkün olmadığı, bunun yanında yine bu dönemde şirketlerin kurulu oldukları il ve yakınlarına yaptıkları satışlarda artış yaşandığı, dolayısıyla adı geçen şirketlerin Ocak-Mart 2013 - Ekim-Aralık 2014 döneminde ortaya koydukları davranışların ve pazarın performans verilerinin rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalara benzerlik gösterdiği, normal koşullar altında pazarda bulunması gereken koşullara uymayan rekabet koşullarının ortaya çıktığı ve netice itibarıyla adı geçen şirketlerin uyumlu eylem halinde bölge paylaşmak ve fiyatları arttırmak suretiyle 4054 sayılı Kanunun 4. maddesini ihlal ettikleri sonucuna varılarak aynı Kanun uyarınca adı geçen şirketlere idari para cezası verildiği görülmektedir.

Olayda; davalı idare tarafından, Ocak/Mart 2013 - Ekim/Aralık 2014 döneminde adı geçen şirketlerin il bazındaki pazar payları analiz edilerek, bu dönemde şirketlerin kurulu oldukları il ve yakınlarına yaptıkları satışlarda artış yaşandığı, ihlal iddiasına konu dönem

T.C.

ANKARA

10. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/3104

KARAR NO : 2018/227

sonrasında ise çok oyunculu bir pazar yapısına geçiş olduğu saptaması yapılmak suretiyle şirketlerin uyumlu eylem halinde bölge paylaştığı saptanmış olup; buna karşın; Ocak/Mart 2013 - Ekim/Aralık 2014 dönemi ile bu dönemin öncesi ve sonrasına ilişkin CEM I 42,5 türü ile CEM II 42,5 türü dökme çimento ürünleri için Burdur, Manisa, Uşak, Muğla, İzmir, Aydın, Denizli ve Isparta illerindeki pazar payları verileri incelendiğinde, davalı idarenin bu saptamasını kesin olarak doğrular nitelikte birbiriyle tutarlı ve belirgin verilerin bulunmadığı, hatta bu iddianın aksini gösteren verilerin de mevcut olduğu, aylar itibarıyla pazar paylarında dalgalanmalar görülse de ihlale konu dönemdeki pazar yapısının bu dönemin öncesi veya sonrası dönemlerde de genel olarak tüm illerde mevcut olduğu görülmektedir.

Örneğin; bölge paylaşımı yapıldığı ileri sürülen dönemde, Isparta ilinde CEM I 42,5 türü çimento satış payı en fazla olan şirketler, fabrikası bu ilde kurulu bulunan Göltaş ile üretim tesisi Burdur'da bulunan AS Çimento olurken ve diğer şirketlerin bu ilde hiç payı bulunmazken, ihlale konu dönem öncesi ve sonrası dönemde de bu ildeki pazar yapısının farklı olmadığı, davalı idarenin ileri sürdüğü gibi ihlal iddiasına konu dönem sonrasında çok oyunculu bir pazara geçişin yaşanmadığı, aksine Eylül 2012 tarihinde % 61,06 oranında pazar payı sahibi olan ve bu pazar payı ihlale konu dönemde % 30-90 arasında dalgalanma gösteren Göltaş'ın pazar payının ihlal sonrası dönemde Nisan 2015'de % 80,15 olarak gerçekleştiği, bu şirketi % 19,71 payla yine AS Çimento'nun izlediği, diğer şirketlerin pazar paylarının ise yine bulunmadığı; yine Uşak ili baz alındığında, bu ilde ihlale konu dönem öncesinde AS Çimento, Denizli Çimento ve Göltaş pazarı paylaşırken ve Batı Anadolu Grubu ile Çimentoş pazardan hiç pay almazken, bu durumun ihlal döneminde ve ihlal sonrası dönemde de değişmediği, ihlal sonrası dönemde Burdur pazarına yeni oyuncu gelmediği ve daha rekabetçi bir pazarın oluşmadığı anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak; ihlal iddiasına konu Ocak/Mart 2013 - Ekim/Aralık 2014 döneminde adı geçen çimento şirketlerinin kurulu oldukları il ve yakınlarındaki pazar paylarının fazla olduğu görülmüşse de; bu durumun bu dönem öncesinde de mevcut olduğu ve bu dönem sonrasında da devam ettiği, davalı idarenin ileri sürdüğü gibi ihlal iddiasına konu dönem sonrasında çok oyunculu bir pazar yapısına geçişin yaşandığına ilişkin belirgin verilerin bulunmadığı; öte yandan davalı idarenin de belirttiği üzere, dökme çimentonun niteliğinden kaynaklı olarak üretildiği tesis baz alınarak belirli bir coğrafi bölgeye pazarlamasının yapılabildiği, müşterilerini çoğunlukla yerleşik hazır beton üreticilerinin oluşturduğu, yükte ağır pahada hafif niteliği çimentonun tedarikinde önemli nakliye bedellerinin oluşmasına neden olduğu ve tedarik edecek teşebbüslerin belirli bir mesafe hesaplaması yapmalarını gerekli kılması nedeniyle, bir ildeki dökme çimento pazarında bu ilde veya yakınında, üretim yapan çimento şirketlerinin payının fazla olmasının aksi kanıtlanmadıkça hayatın olağan akışına ve iktisadi gereklerle uygun olduğu da göz önünde bulundurulduğunda, 4054 sayılı Kanunun 4. Maddesi uyarınca çimento şirketlerinin kurulu oldukları il ve yakınlarındaki pazar paylarının fazla olmasının, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermekteyse de, bu durumun yukarıda yer verilen rasyonel ve ekonomik gerekçeye dayandığı anlaşıldığından uyuşmazlık konusu olayda 4054 sayılı Kanunun 4. maddesi gereğince uyumlu eylem halinde bölge paylaşımı yapıldığı sonucuna varılamamıştır.

Ancak, Ocak/Mart 2013 - Ekim/Aralık 2014 döneminde, pazardaki payı % 67 olan CEM II 42,5 türü dökme çimentonun fiyatının 85 TL'den 156 TL'ye yükselerek % 83 artış gösterdiği, fiyattaki bu artışın % 16 oranındaki ağırlıklı ortalama çimento maliyetleri artışı veya talep artışı ile açıklanmasının mümkün olmadığı, CEM II 42,5 türü dökme çimento pazarında da durumun benzer olduğu görülmekte olup, anlaşma yapıldığına ilişkin yeterli delil bulunmamakla birlikte uyuşmazlığa konu dönemde Ege Bölgesindeki çimento piyasasındaki fiyat değişimlerinin rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik gösterdiği ve bu piyasada yer alan adı geçen şirketlerin uyumlu eylem içinde fiyatları arttırdıklarının 4054 sayılı Kanunun 4. maddesi gereğince karene olarak kabul edilmesi gerekmektedir.

T.C.

ANKARA

10. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/3104

KARAR NO : 2018/227

Öte yandan, 4054 sayılı Kanun uyarınca rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalar ile benzerlik gösterdiği karine olarak tespit edilen piyasada yer alan ve diğer şirketlerle uyumlu eylem içinde olduğuna karar verilen şirketlerden her biri, ekonomik ve rasyonel gerçeklere dayanmak koşuluyla uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilecek olup; *bahsi geçen dönemde çimento talebi % 29 oranında, maliyetleri ise % 28 oranında artan, buna karşın çimento fiyatındaki artış % 83'lük genel ortalamanın çok altında % 42 oranında gerçekleştiği görülen davacı şirketin, % 28'lik maliyet artışının üzerinde gerçekleşen % 14'lük fiyat artışı farkının % 29'luk talep artışından kaynaklandığı, fiyat artışının artan maliyetler ve yükselen talebe karşı yapılmış olan rasyonel ve bağımsız bir fiyat uyarlaması olduğu yönündeki açıklamasının, bu dönemde pazardaki ortalama fiyat artışının % 83 olduğu da göz önünde bulundurulduğunda ekonomik ve rasyonel gerçeklere dayandığı görülerek davacı şirketin piyasada yer alan diğer şirketlerle birlikte uyumlu eylem halinde fiyatını artırmadığı sonucuna varılmıştır.*

Bu durumda; uyumlu eylem halinde bölge paylaşımı ve fiyat artırımını yapmadığı sonucuna varılan davacı şirketin 4054 sayılı Kanununun 4. maddesini ihlal etmediği anlaşıldığından aynı Kanununun 16. maddesi uyarınca para cezası ile tecziye edilmesinde hukuka uyarlık bulunmamıştır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin iptaline, aşağıda dökümü yapılan 395,75 TL yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca duruşmalı işler için öngörülen 1.660,00 TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin kararın kesinleşmesi üzerine davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Ankara Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere, 01/02/2018 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
NURTEN ÇOLAKOĞLU
33590

Üye
VEYSEL KULA
195147

Üye
SEZGİN HATİPOĞLU
167984

YARGILAMA GİDERLERİ :	
Baş+Kar.+YD+Vekalet Harcı	: 110,80 TL
Posta Gideri	: 284,95 TL
TOPLAM	: 395,75 TL

